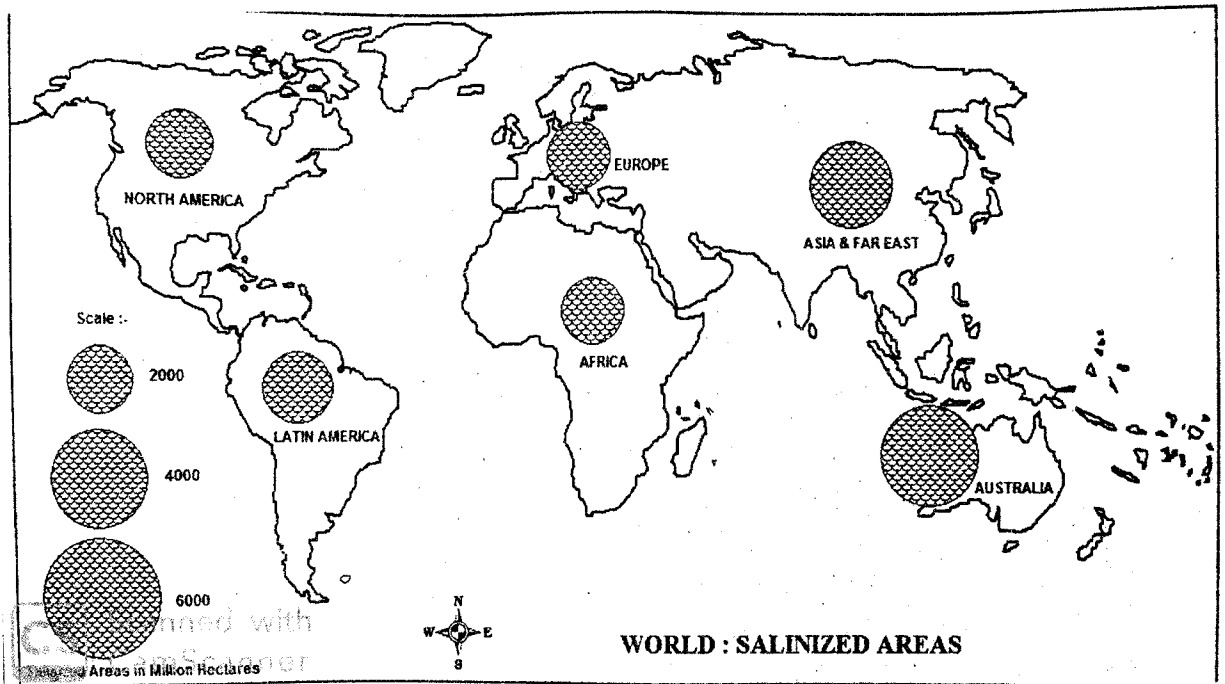

- N.B. 1. All questions are compulsory.
2. Diagrams/ maps wherever necessary.
3. Figures to the right indicate marks allotted to the question.
4. Attach the map to you main answer paper.

Q. 1 (A) Study the following thematic map of world and answer the questions. (10)

- What is the theme of the given map?
- Which cartographic technique is used in the map?
- Name the country with maximum salinized area.
- Name one country shows the lowest salinized area.
- Compare the salinized area of Europe and Africa.

(B) On the outline map of World supplied to you, mark and name the following. (10)

a) Largest Country	f) Largest Ocean in the world.
b) Tundra Forest	g) Deccan Plateau
c) Longest River in World	h) Youngest Mountain Ranges of world
d) Evergreen forest region	i) Largest Desert
e) A Mountain in South America	j) Country with highest HDI

X49ABU

Q. 2 Attempt any TWO from the following

(20)

- (A) Discuss the various components of the environment.
- (B) Explain any one type of ecosystem in detail.
- (C) Write a note on man and environment relationship.

Q. 3 Attempt any TWO from the following

(20)

- (A) Describe in detail classification of resources with suitable examples.
- (B) Explain the methods to conserve forest resources.
- (C) Write a detail note on energy crises.

Q. 4 Attempt any TWO from the following

(20)

- (A) Write Problems associated with over population.
- (B) Explain the Human Development Index.
- (C) Discuss the relationship between poverty and human health.

Q. 5 Attempt any TWO from the following

(20)

- (A) Discuss the positive and negative effects of Migration.
- (B) Write a note on Sustainable Cities.
- (C) Explain the problems associated with urbanization.

X49ABU

मराठी रूपांतर

वेळ : ३ तास

गुण : १००

सूचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

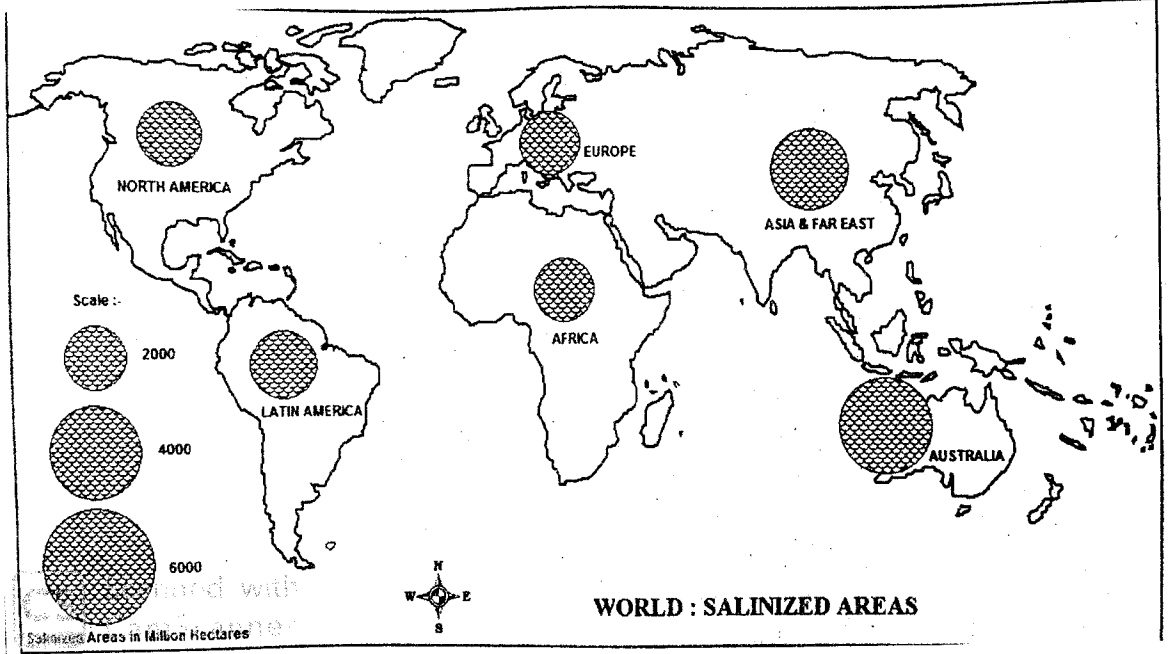
२. आवश्यक तेथे आकृत्या / नकाशे काढा.

३. उजवीकडील आकडे प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

४. नकाशा पुरवणी मुख्य उत्तरपत्रिकेस जोडावा.

प्र. १ (अ) दिलेला जगाचा विषयवार नकाशा अभ्यासा व प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(१०)

१) दिलेल्या नकाशाचा विषय काय आहे?

२) नकाशात वापरलेले नकाशाशास्त्रीय तंत्र कोणते ते लिहा.

३) सर्वाधिक क्षारयुक्त प्रदेश असणाऱ्या देशाचे नाव लिहा.

४) सर्वात कमी क्षारयुक्त प्रदेश असणाऱ्या देशाचे नाव लिहा.

५) युरोप व आफ्रिका मधील क्षारयुक्त प्रदेशांची तुलना करा.

(ब) आपणास पुरविलेल्या जगाच्या नकाशा आराखड्यात खालील बाबी दाखवून नावे लिहा. (१०)

अ) सर्वात मोठा देश

ब) टुंड्रा वने

क) जगातील सर्वात लांब नदी

ड) सदाहरित वनांचा प्रदेश

इ) दक्षिण अमेरिकेतील पर्वत

ग) जगातील सर्वात मोठा महासागर

ह) दख्खनचे पठार

ई) जगातील सर्वात नवनिर्मित पर्वत

ज) सर्वात मोठे वाळवंट

फ) सर्वाधिक HDI असणारा देश

X49ABU

Q. 2 खालील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (२०)

- (अ) पर्यावरणातील विविध घटकांची चर्चा करा.
- (ब) कोणतीही एक परिसंस्था सविस्तर स्पष्ट करा.
- (क) मानव व पर्यावरण सहसंबंधावर टीप लिहा.

Q. 3 खालील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (२०)

- (अ) योग्य उदाहरणाच्या आधारे संसाधनाचे वर्गीकरण स्पष्ट करा.
- (ब) वन साधनसंपत्ती संवर्धनाच्या पद्धती स्पष्ट करा.
- (क) ऊर्जा संकटावर सवितर टीप लिहा.

Q. 4 खालील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (२०)

- (अ) अतिरिक्त लोकसंख्येशी संबंधित समस्या लिहा.
- (ब) मानव विकास निर्देशांक (HDI) स्पष्ट करा.
- (क) दारिद्र्य व मानवी आरोग्यामधील सहसंबंधावर चर्चा करा.

Q. 5 खालील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (२०)

- (अ) स्थलांतरच्या सकारात्मक व नकारात्मक परिणामांची चर्चा करा.
- (ब) चिरंतर (शाश्वत) शहरांवर टीप लिहा.
- (क) नागरीकरणाशी संबंधित समस्या स्पष्ट करा.

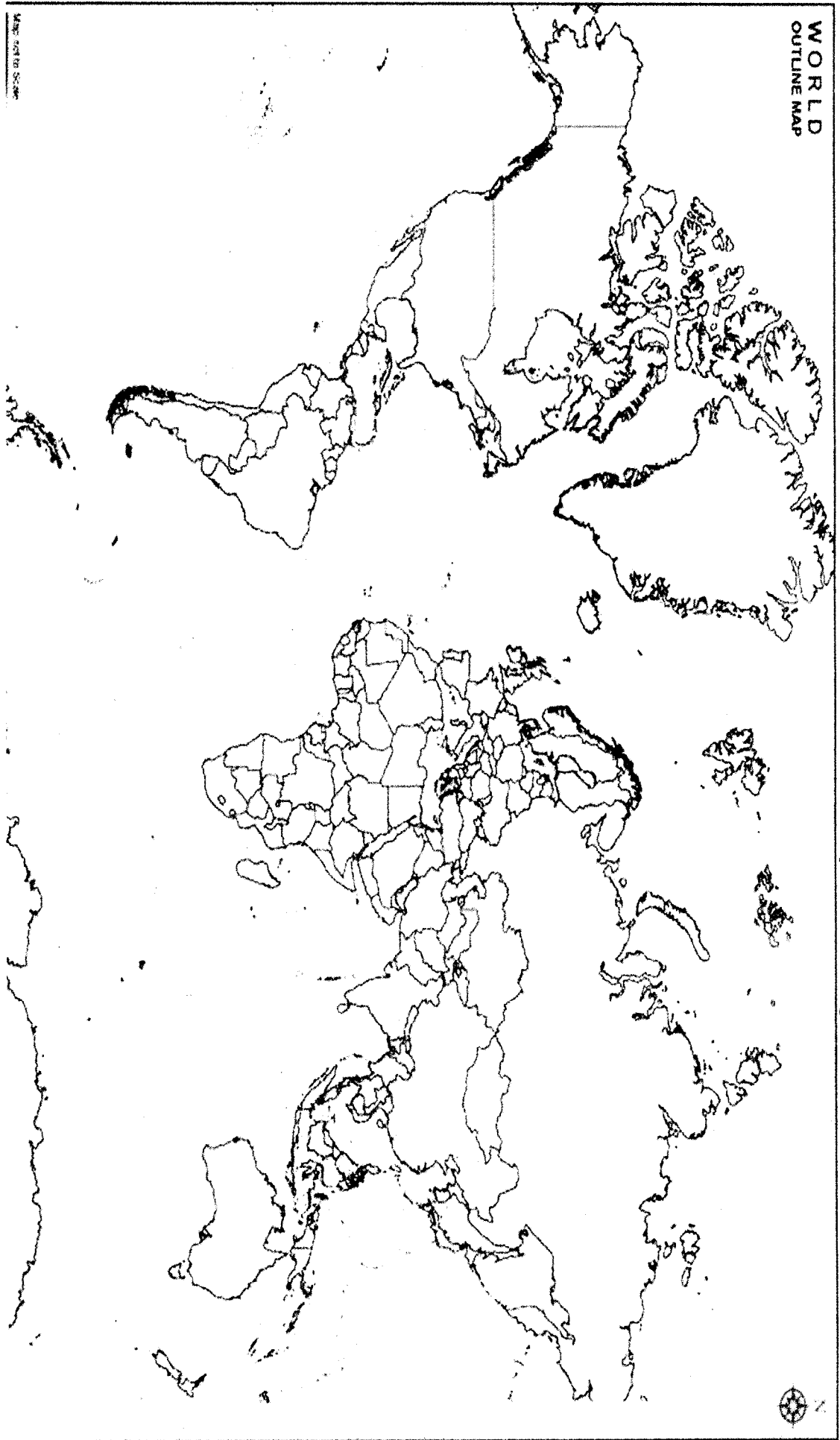
4

Class:

Seat No.:

Jr. Supervisor's Sign & Date:

WORLD
OUTLINE MAP

MAP NOT TO SCALE

1		6		
2		7		
3		8		
4		9		
5		10		